

KOTONEN 1

Maahanmuuttajajärjestöt kotouttamistyössä

Maahanmuuttajat eivät ole vain palveluiden käyttäjiä vaan myös niiden **kehittäjiä ja tuottajia**.

Suomessa on lähes **tuhat** maahanmuuttajien perustamaa järjestöä. Maahanmuuttajien järjestöt voivat tuottaa palveluita vapaaehtoisvoimin, erilaisten avustusten turvin tai ostopalveluina.

Järjestöillä on merkittävä rooli **viranomaisten yhteistyökumppaneina** kotoutusta tukevan toiminnan tuottajina. On tärkeää ottaa järjestöt mukaan palvelujen suunnitteluun ja kotoutumisohjelmien tekoon.

Kokemuksen kartuttua järjestöt voivat päästä **hankerahoituksen piiriin**. Hanketoiminta voi olla väylä erilaisten palvelujen tuottamiseen ja myymiseen.

Järjestöjen haasteena voi olla hankeosaamisen puute, palveluiden tuotteistaminen sekä toiminnan vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden osoittaminen. Maahanmuuttajajärjestöt tarvitsevatkin usein tukea alkuun pääsemiseen ja kannustusta ja taloudellista tukea aktiivisuuden ylläpitämiseksi.

Maahanmuuttajajärjestöjen vahvuuksia

- Aktiiviset vapaaehtoiset
- Toiminta on **käyttäjälähtöistä**, järjestöt tuntevat kohderyhmänsä hyvin
- Yhteisen kieli- tai kulttuuritaustan takia palveluissa on mahdollisuus hyödyntää **kokemusasiantuntijuutta ja vertaistukea**
- Omakielinen palvelu vähentää usein kustannuksia
- Tavoittavat vaikeasti saavutettavia ryhmiä
- Voivat **reagoida nopeasti** uusiin tarpeisiin
- Ennakkoluuloton ja joustava työote

Kunnissa toimivat **maahanmuuttoasioiden neuvottelukunnat** ovat hyviä foorumeita viranomaisten ja järjestöjen väliseen vuoropuheluun ja yhteistyöhön.

Kunnat voivat tukea maahanmuuttajajärjestöjen toimintaa esimerkiksi antamalla tai vuokraamalla toimintatilan, tarjoamalla teknistä tukea ja muita avustuksia.

Järjestöjä voidaan **kannustaa osallistumaan** kunnallisiin kilpailutuksiin tiedottamalla niistä kohdennetusti, pilkkomalla hankintoja hallittaviin osiin ja käyttämällä sosiaalisia kriteerejä hankintapäätöksissä.

Järjestöjen **liiketaloudellisen osaamisen kehittämistä** voidaan tukea järjestämällä koulutusta esimerkiksi yritysneuvontaorganisaatioiden kanssa. Uudempi järjestö voi myös tarjota ostopalvelua yhdessä kokeneemman järjestön kanssa.

Esimerkkejä maahanmuuttajajärjestöjen toiminnasta

- omakielinen neuvonta ja palveluohjaus
- vertaistukiryhmät
- koulunkäynnin tukeminen
- harrastustoiminta
- naisten ja miesten keskusteluryhmät
- pari- ja lähisuhdeväkivallan uhrien tukeminen
- kielenopetusryhmät
- kulttuuripalvelut
- työllistymispalvelut
- asumisen tukipalvelut
- liikunta- ja terveystietopalvelut
- vanhustyö
- kuntoutus
- uskonnon harjoittamiseen liittyviä palveluita
- päiväkotitoimintaa ja lasten iltapäiväkerhoja
- yhteiskunnallisen aktiivisuuden tukeminen
- kehitysyhteistyö lähtömaassa

Lähde: Ekholm, Elina (2015): Työtä yhteisön ja yhteiskunnan hyväksi. Maahanmuuttajajärjestöt palvelujen tuottajina. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 53/2015

